

PYELONEFRITIDA A INTERSTICIÁLNÍ NEFRITIDY

Doc. MUDr. Květoslava Dostálová, CSc.
Ústav patologické fyziologie LF UP

Název projektu: Tvorba a ověření e-learningového prostředí pro integraci výuky preklinických a klinických předmětů na Lékařské fakultě a Fakultě zdravotnických věd Univerzity Palackého v Olomouci.

Registrační číslo: CZ.1.07/2.2.00/15.0313. <http://pfyziol.klin.upol.cz>.

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

Akutní pyelonefritida – definice

- **Pyelonefritida je zánět ledvinné pánvičky a následně parenchymu ledvin při současné bakteriurii**
- **Cave! Život ohrožující onemocnění, je-li příčinou obstrukce – nebezpečí urosepsy**

Akutní pyelonefritida – etiologie ascendentní

- **Ascendentní infekce**

- Hlavně E. coli při obstrukci refluxu v odvodových močových cestách, cystitis, pyelitis, instrumentální vyšetření
- Většinou jde o asymetrické, jednostranné postižení, ložiskové subkapsulární abscesy (na papilách)
- Při DM polyneuropatii (zhoršené vyprazdňování močového měchýře, glykosurie, oslabení imunity)

Akutní pyelonefritida – etiologie descendentní a obstrukční

- **Pyelonefritida vzniklá descendentně**
 - Infekční endokarditida – hematogenní cesta, postiženy obě ledviny, subkapsulární abscesy, fokální infekce
- **Obstrukční cesta** vzniku pyelonefritidy
 - Urolitiáza, hyperplázie prostaty, komprese tumorem nebo dělohou v těhotenství, také vezikoureterální reflux (vrozené anomálie)
- **Neurogenní měchýř**, insuficience svěrače, relaxace svaloviny močovodů v těhotenství (progesteron?)
- **Dnavá ledvina** (aseptická pyelonefritida):
 - **Při nefrokalcinóze**

Akutní pyelonefritida – klinický stav

- Zchvácenost, zhoršení celkového stavu, horečka (vyšší než 38 °C, často s třesavkou), bolesti v zádech a bederní krajině, nevolnost, zvracení, možný paralytický ileus, oligurie, dysurie, napětí břišní stěny
 - Podezření je především u malých dětí a starých pacientů s nejasnou horečkou
 - V anamnéze jsou dřívější močové nebo cystické obtíže
- **Komplikace:**
 - **Při akutním průběhu urosepse**
 - **Při plíživém průběhu pyonefróza**
- Přejít do chronicity: jen u obstrukce močových cest, poruchách odtoku moči

Akutní pyelonefritida – laboratorní známky

- **Laboratorně**
 - Leukocyty pozitivní, nitrity pozitivní, alkalická moč
- **Sediment**
 - Leukocytární válce, kultivace moči
- **Krev**
 - Zvýšená sedimentace
- **KO**
 - Leukocytóza

Akutní intersticiální nefritida

Chronická tubulointersticiální nefritida

Chronické intersticiální nefritidy

Akutní intersticiální nefritida (AIN) – etiologie

- **Akutní intersticiální nefritida**
 - Hypersenzitivita na různé léky: antibiotika, sulfonamidy, diuretika, nefrotoxické látky
- **Častá je urátová IN**
 - Porucha tvorby a vylučování kyseliny močové
- **Analgetické nefropatie**
 - Při dlouhodobém užívání analgetických směsí
- **Glomeruly jsou normální**, častý nález je intersticiální edém, následovaný intersticiální infiltrací lymfocyty, plazmatickými buňkami, eozinofily a polymorfonukleáry

Akutní intersticiální nefritida (AIN) – příznaky

- **Příznaky jsou pestré:**
 - Mohou být obtíže jako při infekci močových cest
 - U mnoha pacientů jsou příznaky **tubulárních dysfunkcí**
 - **Polyurie** (defekt koncentrační činnosti)
 - **Deplece objemu** (defekt v reabsorpci Na⁺)
 - **Hyperkalémie** (defekt v exkreci K⁺)
 - **Metabolická acidóza** (defekt v exkreci kyselin)

Chronická tubulointersticiální nefritida (CHTIN)

- **CHTIN zahrnuje chronická onemocnění ledvin,** u nichž celkové či místní postižení vykazuje **převahu změn tubulointersticia nad změnami glomerulárními či vaskulárními**
- **Příčin CHTIN je více,** je spojení se všemi ledvinovými **chorobami**
- Příznaky jen naznačují postižení ledvin, nejčastěji jsou zjevné poruchy tubulárních funkcí

Chronické intersticiální nefritidy (CHIN) – definice

- **CHIN jsou chronická renální onemocnění s primárním poškozením intersticia nebo tubulů.** Poruchy intersticia a tubulárních buněk se obvykle kombinují

Chronické intersticiální nefritidy (CHIN) – známky

- Z renálních funkcí je nejdříve postižena koncentrační schopnost ledvin a to mnohem dříve než pokles GF
- Odtud – polyurie se zvýšenými ztrátami Na⁺ a K⁺ do moči

Chronické intersticiální nefritidy (CHIN) – formy

Nejčastější formy:

- Analgetická nefropatie
- Urátová nefropatie
- Vápníková nefropatie
- Kaliopenická nefropatie
 - Cystinurie
 - Hartnupova choroba
 - Syndrom Toni-De-Fanconi-Debré
 - Sy Löweho
 - Renální tubulární acidóza I., II., III. a IV. typu

Děkuji za pozornost